

3DGence Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2023 roku
sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską

Przyszowice, dnia 28 czerwca 2024 roku

Spis treści

Jednostkowe sprawozdanie finansowe	3
Sprawozdanie z zysków i strat	3
Sprawozdanie z pozostałych całkowitych dochodów	3
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Zestawienie zmian w kapitale własnym	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	7
1. Informacje ogólne	7
2. Skład Zarządu Spółki	7
3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji Spółki	7
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	8
5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	10
6. Zasady rachunkowości	12
Nota 1 Przychody z umów z klientami	26
Nota 2 Koszty według rodzaju	26
Nota 3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	26
Nota 4 Przychody i koszty finansowe	27
Nota 5 Podatek dochodowy	27
Nota 6 Rzeczowe aktywa trwałe	29
Nota 7 Aktywa z tytułu praw do użytkowania	31
Nota 8 Wartości niematerialne	32
Nota 9 Zapasy	33
Nota 10 Należności handlowe i pozostałe	33
Nota 11 Struktura środków pieniężnych dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	34
Nota 12 Kapitał podstawowy	34
Nota 13 Zobowiązania handlowe i pozostałe	35
Nota 14 Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	35
Nota 15 Pozostałe rezerwy i zobowiązania	35
Nota 16 Wynik finansowy netto	35
Nota 17 Wykaz zobowiązań warunkowych	36
Nota 18 Cele i zasady zarządzania ryzykiem	36
Nota 19 Dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój	37
Nota 20 Zatrudnienie	38
Nota 21 Transakcje z jednostkami powiązаныmi	38
Nota 22 Wynagrodzenie firmy audytorskiej	38
Nota 23 Konsolidacja sprawozdania	38
Nota 24 Zdarzenia po dniu bilansowym	38

Jednostkowe sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie z zysków i strat

	Nota	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów (+)	1	13 455 892,35	17 256 914,26
Koszt sprzedanych produktów, towarów i usług (-)	2	(6 561 361,53)	(8 311 188,78)
Zysk ze sprzedaży		6 894 530,82	8 945 725,48
Koszty sprzedaży (-)	2	(6 972 191,45)	(6 413 063,80)
Koszty administracyjne (-)	2	(12 212 346,93)	(12 162 862,98)
Pozostałe przychody operacyjne (+)	3	721 080,66	787 236,60
Pozostałe koszty operacyjne (-)	3	(1 503 818,01)	(1 821 343,64)
Zysk operacyjny		(13 072 744,91)	(10 664 308,34)
Przychody finansowe (+)	4	-	117 084,52
Koszty finansowe (-)	4	(8 625,20)	(153 112,20)
Zysk brutto		(13 081 370,11)	(10 700 336,02)
Podatek dochodowy (-)	5	(16 345,00)	175 712,12
Zysk netto		(13 097 715,11)	(10 524 623,90)

Sprawozdanie z pozostałych całkowitych dochodów

	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Zysk (strata) netto	(13 097 715,11)	(10 524 623,90)
Pozostałe całkowite dochody		
<i>Pozycje niepodlegające przekwalifikowaniu do Sprawozdania z zysków i strat w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>		
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące określonych świadczeń	109 661,87	(58 557,76)
Podatek dochodowy od ww. pozycji	(20 836,00)	11 125,79
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	88 825,87	(47 431,97)
Razem całkowite dochody za rok	(13 008 889,24)	(10 572 055,87)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2023	31.12.2022
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	6	297 846,43	1 141 356,13
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	7	37 228,83	132 334,64
Wartości niematerialne	8	5 093 752,40	5 544 232,31
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	130 243,00	167 424,00
		5 559 070,66	6 985 347,08
Aktywa obrotowe			
Zapasy	9	6 091 903,01	6 778 587,19
Należności handlowe	10	4 725 402,24	4 887 084,29
Pozostałe aktywa obrotowe	10	778 162,12	980 100,18
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11	3 023 880,05	2 798 755,72
		14 619 347,42	15 444 527,38
Razem aktywa		20 178 418,08	22 429 874,46
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	12	24 817 500,00	17 217 500,00
Pozostałe kapitały		4 182 747,50	9 984 322,10
Pozostałe kapitały rezerwowe		(35 096,60)	58 825,03
Zyski zatrzymane / Straty do pokrycia		(13 638 016,91)	(10 524 623,90)
Zysk roku bieżącego	16	(13 097 715,11)	(10 524 623,90)
Zysk/Strata z lat ubiegłych		(540 301,80)	-
		15 327 133,99	16 736 023,23
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu leasingów	10	18 047,27	-
Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	14	43 328,60	152 990,47
Pozostałe rezerwy i zobowiązania		-	57 394,19
		61 375,87	210 384,66
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu leasingów	10	20 675,66	123 551,21
Zobowiązania handlowe i pozostałe	13	2 106 117,96	2 847 156,36
Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	14	708 856,05	782 742,21
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	15	1 954 258,55	1 730 016,79
		4 789 908,22	5 483 466,57
Razem pasywa		20 178 418,08	22 429 874,46

Zestawienie zmian w kapitale własnym**Za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023**

	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/ (Straty z lat ubiegłych)	Kapitał własny
Stan na początek okresu po przekształceniu	17 217 500,00	9 984 322,10	58 825,03	(10 524 623,90)	16 736 023,23
Zysk (Strata) roku obrotowego	-	-	-	(13 097 715,11)	(13 097 715,11)
Pozostałe dochody całkowite	-	-	88 825,87	-	88 825,87
Całkowite dochody za rok	-	-	88 825,87	(13 097 715,11)	(13 008 889,24)
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	(9 984 322,10)	-	9 984 322,10	-
Podwyższenie kapitału	7 600 000,00	-	-	-	7 600 000,00
Dopłaty do kapitału	-	4 000 000,00	-	-	4 000 000,00
Przeniesienie między kapitałami	-	182 747,50	(182 747,50)	-	-
Stan na koniec okresu	24 817 500,00	4 182 747,50	(35 096,60)	(13 638 016,94)	15 327 133,99

Za okres od 01.01.2022 do 31.12.2022

	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/ (Straty z lat ubiegłych)	Kapitał własny
Stan na początek okresu	4 717 500,00	18 009 529,25	2 923 509,50	(7 842 459,65)	17 808 079,10
Zysk (Strata) roku obrotowego	-	-	-	(10 524 623,90)	(10 524 623,90)
Pozostałe dochody całkowite	-	-	(47 431,97)	-	(47 431,97)
Całkowite dochody za rok	-	-	(47 431,97)	(10 524 623,90)	(10 572 055,87)
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	(8 025 207,15)	182 747,50	7 842 459,65	-
Podwyższenie kapitału	12 500 000,00	-	(3 000 000,00)	-	9 500 000,00
Stan na koniec okresu	17 217 500,00	9 984 322,10	58 825,03	(10 524 623,90)	16 736 023,23

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Przeptywy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk brutto	(13 081 370,11)	(10 700 336,02)
	(13 081 370,11)	(10 700 336,02)
Korekty:		
Amortyzacja	1 433 630,34	2 207 011,09
(Zysk) strata ze sprzedaży aktywów trwałych	(109 093,23)	(383 604,09)
Dochód z dywidend i odsetki netto	7 321,84	22 049,14
	1 331 858,95	1 845 456,14
Zmiany stanu kapitału obrotowego:		
Należności handlowe	161 682,05	(1 438 774,71)
Zapasy	686 684,18	1 557 519,17
Pozostałe aktywa operacyjne	1 29 986,47	(784 999,04)
Zobowiązania handlowe	(480 195,16)	(352 473,03)
Pozostałe zobowiązania operacyjne	(182 115,92)	(371 293,72)
Pozostałe rezerwy	14 234,09	(875 751,72)
	330 275,71	(2 265 773,05)
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	(11 419 235,45)	(11 120 652,93)
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(11 419 235,45)	(11 120 652,93)
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Przeptywy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	243 015,00	723 593,01
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(66 247,89)	(376 773,53)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	176 767,11	346 819,48
Przeptywy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu emisji akcji i dopłat do kapitału	11 600 000,00	9 500 000,00
Płatności z tytułu leasingu finansowego	(125 085,49)	(601 644,51)
Odsetki zapłacone	(7 321,84)	(22 049,14)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	11 467 592,67	8 876 306,35
(Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	225 124,33	(1 897 527,10)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek roku	2 798 755,72	4 696 282,82
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec roku	3 023 880,05	2 798 755,72

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (MSSF) opublikowanymi i obowiązującymi na dzień sprawozdawczy, tj. 31 grudnia 2023 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w złotych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

1. Informacje ogólne

3DGence Sp. z o. o. z siedzibą w Przyszowicach, ul. Graniczna 66 jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000265431, Spółce nadano numer statystyczny REGON 271077426. Spółka jest spółką prawa handlowego, działającą jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Właścicielem Spółki jest Black Forest SICAV-SIF Societe Anonyme z siedzibą w Luksemburgu.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja drukarek 3D.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Spółka nie posiada wewnętrznych jednostek organizacyjnych sporządzających samodzielne sprawozdania finansowe.

2. Skład Zarządu Spółki

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku wchodzi:

Sebastian Szcasyński	- Prezes Zarządu
Mateusz Sidorowicz	- Członek Zarządu
Krzysztof Wilk	- Członek Zarządu

3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji Spółki

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski („PLN”).

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

4.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie mają szacunki księgowe oraz profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka występuje jako strona umów leasingu. Każda z podpisanych umów leasingu analizowana jest pod kątem ryzyka i korzyści, które wynikają z tytułu korzystania z aktywów nabytych w ramach umowy i w zależności od jej oceny zgodnie z wymogami MSSF. Osądy dotyczące leasingu, gdzie Spółka jest leasingobiorcą lub leasingodawcą w obszarach takich jak między innymi stwierdzenie czy umowa zawiera leasing, wykorzystanie opcji przedłużenia lub skrócenia okresu leasingu zostały przedstawione w pkt. 6.3.

4.2. Niepewność szacunków

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego wymaga dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Szacunki opierają się na założeniach, które Zarząd Spółki weryfikuje w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. W związku z powyższym szacunki dokonane na dzień 31 grudnia 2023 roku mogą zostać w przyszłości zmienione, a rzeczywiste wyniki mogą się różnić od dokonanych szacunków.

Zmiana szacunków jest ujmowana w okresie, w którym zostały one dokonane, jeśli dotyczą wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiany dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych. Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w pkt. 6.4.

Utrata wartości oraz okresy użytkowania środków trwałych

Spółka oceniła przesłanki do utraty wartości środków trwałych i przeprowadziła testy na utratę wartości, jeśli takie przesłanki wystąpiły.

Spółka określiła szacunkowe okresy użytkowania oraz stawki amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych. Szacunki te opierają się na prognozowanych okresach wykorzystania poszczególnych grup aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności mogą ulec znaczącym zmianom w wyniku pojawiających się na rynku nowych rozwiązań technologicznych, planów Zarządu Spółki lub intensywności eksploatacji.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku stosowane przez Spółkę stawki amortyzacji odzwierciedlały okres użytkowania środków trwałych.

W roku 2023 Spółka przeprowadziła weryfikację przyjętych stawek amortyzacji i okresów użytkowania, przeprowadzone weryfikacje nie skutkowały istotnymi zmianami a także nie będą miały istotnego wpływu na okresy przyszłe.

Szacowanie odpisów aktualizujących na należności handlowe

Do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu należności handlowych Spółka wykorzystuje macierze rezerw. W celu określenia oczekiwanych strat kredytowych, należności z tytułu dostaw i usług pogrupowano w oparciu o podobieństwo charakterystyk ryzyka kredytowego. Spółka wykorzystuje swoje historyczne dane dotyczące strat kredytowych, odpowiednio skorygowane o oszacowania dotyczące przyszłości na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Szacowanie rezerw na przyszłe zobowiązania

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje szacunku całkowitych kosztów na podstawie zawartych umów i wiedzy o stopniu ich realizacji.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się od niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych oraz ujemnych różnic przejściowych w zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że dostępne będą przyszłe dochody do opodatkowania, które umożliwią ich wykorzystanie. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy i są obniżane w zakresie, w jakim nie jest już prawdopodobne, że zrealizowana zostanie zniżka z nimi korzyść podatkowa; takie obniżki są odwracane, gdy prawdopodobieństwo przyszłych dochodów podlegających opodatkowaniu ulegnie poprawie. Szczegóły dotyczące podatku odroczonego zawiera nota nr 5.

Szacunek zobowiązań z tytułu leasingów

Ustalając zobowiązanie z tytułu leasingu Spółka szacuje okres leasingu, który obejmuje:

- nieodwołalny okres najmu;
- okresy, w których istnieje możliwość przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- okresy, w których istnieje możliwość wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Oceniając, czy Spółka skorzysta z opcji odnowienia, czy też nie skorzysta z opcji wypowiedzenia, Spółka bierze pod uwagę wszystkie istotne fakty i okoliczności, które tworzą zachętę ekonomiczną dla Spółki do skorzystania lub nieskorzystania z opcji. Uwzględniane są:

- warunki umowne dotyczące opłat leasingowych w okresach opcyjnych;
- znaczące inwestycje w dzierżawę nieruchomości;
- koszty związane z rozwiązaniem umowy;
- znaczenie aktywów bazowych dla działalności Spółki;
- warunki korzystania z opcji.

Zobowiązanie z tytułu leasingu prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odzwierciedla najlepszy szacunek okresu leasingu; jednakże zmiana okoliczności w przyszłości może skutkować zwiększeniem lub zmniejszeniem zobowiązania z tytułu leasingu oraz ujęciem odpowiedniej korekty składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

5.1. Standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, obowiązujące od 1 stycznia 2022 r.

Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek”

Zmiany do MSSF 3 zastąpiły odniesienia do zasad ramowych poprzez odniesienia do ram koncepcyjnych z 2018 r. Dodano również wymóg, że w odniesieniu do transakcji i innych zdarzeń objętych zakresem MSR 37 lub KIMSF 21, jednostka przejmująca stosuje MSR 37 lub KIMSF 21 (zamiast ram koncepcyjnych) w celu zidentyfikowania zobowiązań, które zaciągnęła w ramach połączenia jednostek. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami jednostka przejmująca nie rozpoznaje aktywów warunkowych nabytych w ramach połączenia jednostek. Zmiany nie miały zastosowania do Spółki w 2023 r.

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”

Zmiany wskazały m.in., że przychody uzyskane przy wykorzystaniu środka trwałego nie oddanego jeszcze do użytkowania powinny zostać ujęte w rachunku zysków i strat a nie pomniejszać kosztu środka trwałego. Zmiany nie miały zastosowania do Spółki w 2023 r.

Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”

Zmiany doprecyzowała, że przy ocenie, czy umowa jest umową rodzącą obciążenia, koszty wykonania umowy obejmują zarówno bezpośrednie koszty inkrementalne jak i alokację innych kosztów pośrednich. Zmiany nie miały zastosowania do Spółki w 2023 r.

Cykliczne ulepszenia MSSF 2018- 2020

Zmiany do MSSF 1 dotyczą sytuacji gdy jednostka zależna stosuje MSSF po raz pierwszy w dacie późniejszej niż jednostka dominująca; w tym przypadku jednostka zależna może zdecydować się na wycenę skumulowanych różnic kursowych dla wszystkich operacji zagranicznych w kwotach zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej na datę przejścia jednostki dominującej na standardy MSSF.

Zmiany do MSR 41 dostosowują wymogi dotyczące wyceny do wartości godziwej określone w MSR 41 do założeń MSSF 13.

Zmiana do MSSF 9 wyjaśnia, które opłaty należy uwzględnić do celów testu „10 procent” w przypadku zaprzestania ujmowania zobowiązań finansowych.

Zmiany do przykładów zastosowania MSSF 16 dotyczące identyfikowania zachęt leasingowych.

Powyższe nie miały zastosowania do Spółki w 2023 r.

5.2. Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane a także zostały zatwierdzone przez Unię Europejską a nie weszły jeszcze w życie i nie zostały zastosowane

MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe oraz Zmiany do MSSF 17

MSSF 17, jako nowy standard rachunkowości, zmieni sposób ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczenia. Standard ma zastosowanie do umów ubezpieczenia, umów reasekuracji oraz umów inwestycyjnych z uznaniowym udziałem w zyskach. Nowy standard definiuje umowę ubezpieczenia jako umowę, w której jedna strona przyjmuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe od posiadacza polisy i zobowiązuje się do zrekompensowania ubezpieczonemu niekorzystnego efektu wynikającego z, niepewnego przyszłego zdarzenia. Data wejścia w życie – 1 stycznia 2023 r. Zmiany nie będą miały wpływu na Spółkę.

Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityk) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów.

Zmiany do MSR 1 zawierają wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności w zakresie ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Zamiast znaczących zasad rachunkowości zmiany wprowadzają wymóg ujawniania istotnych informacji o polityce rachunkowości, wraz z wyjaśnieniami i przykładami w jaki sposób jednostka może zidentyfikować istotne informacje dotyczące zasad rachunkowości. Zmiany do MSR 8 wprowadzają nową definicję szacunków księgowych. Zgodnie z nową definicją szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny. Wprowadzenie definicji szacunków księgowych oraz innych poprawek do MSR 8 ma na celu pomóc jednostkom odróżnić zmiany zasad rachunkowości od zmian w szacunkach księgowych. Data wejścia w życie – 1 stycznia 2023 r. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu.

Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowych”

Zmiany do MSR 12 wprowadzają wymóg ujęcia w sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań z tytułu różnic przejściowych także w przypadku transakcji innych niż połączenia jednostek gospodarczych, które w momencie początkowego ujęcia generują dodatnie i ujemne różnice przejściowe o identycznej wartości. Data wejścia w życie – 1 stycznia 2023 r. Zmiany nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe.

5.3. Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane i nie są zatwierdzone przez Unię Europejską

Zmiany do MSR 1 – Klasyfikacja zobowiązań

Zmiany dotyczą klasyfikacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do krótkoterminowych lub długoterminowych. Doprecyzowują one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna uwzględniać na datę klasyfikacji istnienie prolongaty zobowiązania bez względu na intencję podmiotu do skorzystania z niej na okres dłuższy niż 12 miesięcy oraz powinna uwzględniać spełnienie na dzień przeprowadzenia oceny warunków takiej prolongaty, jeżeli jest ona warunkowa. Spółka jest w trakcie szacowania wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Zmiany do MSSF 16 „Leasing”

Zmiany objaśniają, w jaki sposób sprzedawca-leasingobiorca powinien wyceniać transakcje sprzedaży i leasingu zwrotnego, które spełniają wymogi MSSF 15 dotyczące ujęcia składnika aktywów jako

sprzedaż. W szczególności wycena zobowiązania leasingowego nie powinna uwzględniać zysków i strat związanych z zachowanym prawem do użytkowania. Sprzedający-leasingodawca nadal może ujmować w wyniku finansowym zyski i straty związane z częściowym albo całkowitym wypowiedzeniem leasingu. Do zmian obowiązywać będzie podejście retrospektywne. Spółka jest w trakcie szacowania wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

6. Zasady rachunkowości

6.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe :

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie świadczenia usług lub też w celach administracyjnych
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok, w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycja aktywów trwałych za wyjątkiem aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 – Aktywa Trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana.

Ewidencję Rzeczowych Aktywów Trwałych prowadzi się wg następującej klasyfikacji:

- grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów),
- budynki i budowle,
- urządzenia techniczne i maszyny,
- środki transportu,
- pozostałe środki trwałe,
- środki trwałe w budowie.

Pozycję rzeczowych aktywów trwałych, nabytą po dniu przejścia na MSSF, która kwalifikuje się do ujęcia jako składnik aktywów, początkowo wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Podlegająca amortyzacji wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania. Podlegająca amortyzacji wartość danego składnika aktywów ustala się po odjęciu wartości końcowej (rezydualnej) składnika aktywów.

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, z uwzględnieniem pomniejszenia o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia, koszt wytworzenia środków trwałych w budowie obejmuje koszty finansowania zewnętrznego. Amortyzacja, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, rozpoczynana jest w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym składnik majątku wprowadzono do ewidencji i dokonywana jest metodą liniową wg stawek rocznych ustalonych przez Spółkę:

Typ	Okres
Budynki i budowle	od 40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	1-10 lat
Środki transportu	5 lat
Inne	od 1-10 lat

W celu ustalenia, czy nastąpiła utrata wartości pozycji rzeczowych aktywów trwałych, Spółka stosuje zasady opisane w rozdziale 2.32 MSR 36. Spółka ustala czy nastąpiła utrata wartości poprzez

weryfikację wartości bilansowej aktywów, ustalanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów oraz momentu ujawnienia bądź odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości. Jeżeli występują przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów, a jego wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tego składnika aktywów bądź całego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego przynależy dany środek trwały, jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis.

Spółka ujmuje odpisy z tytułu trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w rachunku zysku i strat w pozycji pozostałych zysków (strat) netto.

Nie rzadziej niż na koniec każdego roku bilansowego Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis z tytułu trwałej utraty wartości, który był ujęty w okresach ubiegłych w odniesieniu do danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jest zbędny albo powinien zostać zmniejszony lub zwiększony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoria kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Środki trwałe w budowie dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Amortyzacji nie podlegają środki zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży. W przypadku, gdy określony składnik rzeczowego majątku trwałego składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane i amortyzowane, jako oddzielne pozycje rzeczowego majątku trwałego.

Do pozycji nieznaczących (przedmioty o niskiej wartości) stosuje się rozwiązanie uproszczone – całą wartość ujmuje się w koszty zużycia materiałów w momencie przekazania do użytkowania.

Na koniec każdego roku obrotowego Spółka przeprowadza weryfikację środków trwałych pod kątem utraty wartości, przyjętego okresu ekonomicznej użyteczności oraz zastosowanej metody amortyzacji i w razie konieczności, dokonuje stosowych korekt księgowych, mających wpływ na okres bieżący lub lata przyszłe. Jeżeli Spółka dokonuje ulepszenia środka trwałego, który spełnia kryteria jego ujmowania w wartości aktywów, wówczas koszt ulepszenia jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych.

6.2. Aktywa niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej.

- Wartości niematerialne klasyfikuje się następującymi kategoriami:
- Licencje, znaki towarowe i inne prawa (np. patenty)
- Koszty rozwoju (opracowanie procesów technologicznych, produktów itp.)

Inne wartości niematerialne (koncesje, licencje itp.)

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wówczas, jeśli jest prawdopodobieństwo, że jednostka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz koszt można wiarygodnie ustalić.

Okres i metoda amortyzacji są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych. Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Spółkę wycenia się przy początkowym ujęciu według modelu kosztu historycznego. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem skapitalizowanych kosztów prac rozwojowych, nie są kapitalizowane, a związane z nimi nakłady ujmowane są w zysku lub stracie w okresie, w którym nakłady zostały poniesione.

Amortyzacja Wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania, amortyzowane są metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania, który przedstawia się następująco:

Typ	Okres
Licencje, znaki towarowe i inne prawa	do 2 lat
Koszty rozwoju	do 5 lat
Inne wartości niematerialne	do 2 lat

Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie.

Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie mogą być ujmowane, ale należy zwrócić uwagę na fazę projektu, w którym poniesiono koszty:

- Faza badawcza lub
- Faza rozwoju.

Koszty badań

Badania to badanie podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy naukowej lub technicznej i jej zrozumienia. Wszystkie wydatki zidentyfikowane jako powstałe w fazie badawczej zostaną ujęte w Sprawozdaniu z wyniku jako koszt w momencie poniesienia. Żadne koszty badań nie powinny być wykazywane jako niematerialne aktywa (MSR 38.54)

Koszty rozwoju

Rozwój to zastosowanie wyników badań lub innej wiedzy do planu lub projektu produkcji nowych lub znacząco ulepszonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów lub usług przed startem

komercyjnej produkcji lub użytkowania. Koszty prac rozwojowych mogą być ujmowane jako wartości niematerialne tylko wtedy, gdy takie aktywa można odróżnić od ogólnego rozwoju działalności i jeśli Spółka jest w stanie wykazać wszystkie z poniższych:

- techniczną możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych w taki sposób, aby był dostępny do użytkowania lub sprzedaży;
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży;
- możliwość użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- w jaki sposób składnik wartości niematerialnych przyniesie prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;
- dostępność odpowiednich zasobów technicznych, finansowych i innych w celu zakończenia rozwoju i używania lub sprzedaży wartości niematerialnej;
- możliwość wiarygodnego zmierzenia nakładów przypadających na składnik wartości niematerialnych w okresie fazy jego rozwoju (MSR 38.57).

6.3. Leasing - leasingobiorca

Standard ustanowił zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Leasingobiorca jest zobowiązany ująć:

- aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości;
- amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z zysków i strat

Spółka na dzień wdrożenia MSSF 16 dokonała analizy wszystkich umów zakupu towarów i usług, w tym w szczególności umów leasingu operacyjnego, najmu i dzierżawy, aktywnych na dzień pierwszego zastosowania standardu, pod kątem występowania leasingu zgodnie z definicją zawartą w nowym standardzie.

Umowy jakie kwalifikowały się do objęcia standardem MSSF 16 to dzierżawa powierzchni pod hangar.

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres czasu w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Wszelkie więc prawa wynikające z umów najmu, dzierżawy, użytkowania (w tym wieczystego), które spełniają powyższą definicję od dnia 1 stycznia 2020 roku Spółka wycenia i ujmuje w swoim bilansie w odrębnej pozycji w ramach aktywów trwałych jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania (bazowego składnika aktywów).

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Spółka występuje jako leasingobiorca. Umowy mogą zawierać zarówno elementy leasingowe, jak i nie leasingowe. Spółka alokuje wynagrodzenie do leasingu i elementów nie stanowiących leasingu na podstawie względnej oceny. Jednak dla dzierżawy nieruchomości, których Spółka jest leasingobiorcą, zdecydowała się nie oddzielać leasingu i komponentów pozostałych, a zamiast tego uwzględnić je jako pojedynczy składnik leasingu.

Aktywa wynikające z leasingu są początkowo wyceniane według wartości bieżącej.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są według kosztu obejmującego:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe dokonane w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednio, oraz
- koszty przywrócenia aktywa do warunków wymaganych umowami najmu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są zazwyczaj amortyzowane na zasadzie liniowej przez krótszy z okresów: okres użytkowania składnika aktywów i okres leasingu, więcej szczegółów można znaleźć w punkcie 5.2.4. Jeżeli Spółka ma wystarczającą pewność, że wykona opcję zakupu, składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania jest amortyzowany przez okres użytkowania aktywów bazowych. Amortyzacja pozycji aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyliczana jest metodą liniową przez ich szacowaną użyteczność okresów użytkowania. Poniżej przedstawiono wykorzystany okres ekonomicznej użyteczności według grup aktywów z tytułu prawa do użytkowania, podlegający rewizji ekonomicznemu okresowi użytkowania oraz weryfikacji stawek amortyzacji w Spółce:

Budynki, lokale	od 40 lat
Maszyny i urządzenia	1 do 10 lat
Pojazdy	5 lat
Inne	1 do 10 lat

Zobowiązania leasingowe

Zobowiązania z tytułu leasingu są początkowo wyceniane według wartości bieżącej. Zobowiązania leasingowe obejmują wartość bieżącą netto następujących opłat leasingowych:

- opłaty stałe, pomniejszone o należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe oparte na indeksie lub stopie, początkowo wycenione za pomocą indeksu lub stopy na dzień rozpoczęcia,
- kwoty, które Spółka ma zapłacić z tytułu gwarancji wartości rezydualnej,
- cena wykonania opcji zakupu, jeśli Spółka ma wystarczającą pewność, że zrealizuje tę opcję, oraz
- płatności kar z tytułu wypowiedzenia leasingu, jeżeli Spółka zakłada taką ewentualność.

W umowach leasingu zawieranych przez Spółkę mogą występować opcje przedłużenia i wypowiedzenia. Opcje te służą do maksymalizacji elastyczności operacyjnej w zakresie zarządzania aktywami zaangażowanymi w działalność Spółki.

Opłaty leasingowe dyskontowane są przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu. Jeśli ta stopa nie może być łatwo ustalona, co zwykle ma miejsce w przypadku umów leasingu Spółki, Spółka stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy, czyli stopę procentową, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby pożyczyć środki niezbędne do pozyskania składnika aktywów o podobnej wartości, w podobnym środowisku gospodarczym, na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach.

W celu określenia stopy dyskontowej, Spółka:

- tam, gdzie to możliwe, wykorzystuje jako punkt wyjścia ostatnie finansowanie zewnętrzne otrzymane przez Spółkę, dostosowane do: odzwierciedlających zmian warunków finansowania od momentu otrzymania finansowania od strony trzeciej,
- stosuje podejście narastające, które zaczyna się od stopy procentowej wolnej od ryzyka, skorygowanej o ryzyko kredytowe, oraz
- wprowadza korekty specyficzne dla leasingu, m.in. termin, kraj, waluta i zabezpieczenie.

Spółka jest narażona na potencjalne przyszłe wzrosty zmiennych opłat leasingowych opartych o indeks lub zmienną stopę, które nie są uwzględniane w zobowiązaniu leasingowym do czasu ich wejścia w

życie. Gdy korekty opłat leasingowych oparte na indeksie lub zmiennej stopie wchodzą w życie, zobowiązanie z tytułu leasingu jest ponownie oceniane i korygowane.

Płatności leasingowe są alokowane pomiędzy kapitał i koszty finansowe. Koszty finansowe obciążają Sprawozdanie z zysków i strat w okresie leasingu, tak aby uzyskać stałą okresową stopę procentową od pozostałego salda zobowiązania w każdym okresie.

Płatności związane z krótkoterminowymi umowami leasingu oraz wszystkimi leasingami aktywów o niskiej wartości są ujmowane liniowo jako koszt w Sprawozdaniu z zysków i strat. Leasing krótkoterminowy to leasing na okres 12 miesięcy lub krótszy. Aktywa o niskiej wartości, to aktywa o wartości 20 000 PLN lub mniejszej.

Spółka księguje każdy indywidualny leasing oddzielnie. Spółka może jednak zastosować wycenę portfela umów leasingu o podobnych cechach, jeżeli Spółka racjonalnie spodziewa się, że wpływ zastosowania tych zasad do portfela na sprawozdanie finansowe nie będzie istotnie różnił się od stosowania tych zasad do poszczególnych leasingów w ramach tego portfela. W przypadku księgowania portfela, Spółka będzie stosować szacunki i założenia, które odzwierciedlają wielkość i skład portfela.

Okres leasingu

Spółka określa okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu uwzględniając (MSSF 16.18):

- okresy objęte opcją przedłużenia leasingu, jeśli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że z niej skorzysta; oraz
- okresy objęte opcją wypowiedzenia leasingu, jeśli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że nie skorzysta z tej możliwości.

Oceniając, czy leasingobiorca ma uzasadnioną pewność, że skorzysta z opcji przedłużenia leasingu lub nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu, Spółka rozważy wszystkie istotne fakty i okoliczności, które powodują zachętę ekonomiczną dla leasingobiorcy do skorzystania z opcji przedłużenia leasingu lub do nieskorzystania z opcji wypowiedzenia leasingu.

Spółka jako leasingobiorca ponownie oceni, czy jest wystarczająco pewna, że skorzysta z opcji przedłużenia, czy nie skorzystania z opcji wypowiedzenia, w przypadku wystąpienia istotnego zdarzenia lub znaczącej zmiany okoliczności, które:

- znajduje się pod kontrolą leasingobiorcy; oraz
- wpływa na to, czy leasingobiorca ma uzasadnioną pewność, że skorzysta z opcji, która nie została wcześniej uwzględniona w jego określeniu okresu leasingu, czy też nie skorzysta z opcji uprzednio uwzględnionej przy określaniu okresu leasingu.

Spółka dokona aktualizacji okresu leasingu w przypadku zmiany okresu leasingu, którego nie można anulować. Na przykład nieodwołalny okres najmu ulegnie zmianie, jeśli:

- leasingobiorca korzysta z opcji nieuwzględnionej wcześniej w ustaleniu przez jednostkę okresu leasingu;
- leasingobiorca nie korzysta z opcji wcześniej zawartej w ustaleniu leasingu przez jednostkę terminu;
- ma miejsce zdarzenie, które umownie zobowiązuje leasingobiorcę do wykonania opcji nieuwzględnionej we wcześniejszych ustaleniach podjętych przez jednostkę na okres leasingu;
- wystąpi zdarzenie, które umownie zabrania leasingobiorcy skorzystania z opcji wcześniej zawartej w ustaleniach podjętych przez jednostkę na okres leasingu.

Leasing operacyjny

Gdy Spółka jest leasingodawcą w leasingu, który nie przenosi zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu własności leasingobiorcy (tj. leasing operacyjny), opłaty leasingowe z tytułu takiego leasingu są ujmowane jako przychody metodą liniową.

Spółka ujmuje opłaty leasingowe z leasingów operacyjnych jako dochód metodą liniową albo w inny systematyczny sposób. Spółka stosuje inną systematyczną metodę, jeżeli zastosowanie tej metody lepiej odzwierciedla zmniejszenie się korzyści czerpanych z wykorzystywania bazowego składnika aktywów.

Spółka ujmuje w kosztach koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania dochodów z tytułu leasingu.

6.4. Instrumenty finansowe

Instrument finansowy to każda umowa, która powoduje powstanie składnika aktywów finansowych jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrument kapitałowy u innego podmiotu.

Aktywa finansowe klasyfikuje się, w momencie początkowego ujęcia, zgodnie z późniejszą wyceną:

- po zamortyzowanym koszcie (wg SCN- skorygowanej ceny nabycia),
- według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia zależy od charakterystyki przepływów pieniężnych wynikających z umowy dot. danego składnika aktywów finansowych oraz modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania nimi. Spółka przeklasyfikuje inwestycje wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia się jej model biznesowy zarządzania tymi aktywami.

Aktywa finansowe są klasyfikowane według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany w modelu biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy; oraz
- warunki umowne składnika aktywów finansowych powodują powstanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostającej do spłaty.

Aktywa finansowe mogą być klasyfikowane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli oba poniższe spełnione są warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany w ramach modelu biznesowego, którego cel osiąga się zarówno poprzez gromadzenie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych; oraz
- warunki umowne składnika aktywów finansowych powodują powstanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostającej do spłaty.

Aktywa finansowe są klasyfikowane według wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że są wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zgodnie z powyższymi modelami biznesowymi.

6.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka mierzy oczekiwane straty kredytowe („ECL”) i rozpoznaje utratę wartości netto straty na instrumentach dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu i według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, aktywów kontraktowych, należności leasingowych, należności handlowych oraz udzielonych pożyczek niezależnie od istnienia przesłanek utraty wartości.

Spółka stosuje trzystopniowy model utraty wartości, z wyłączeniem należności handlowych:

- Poziom 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe są określane na podstawie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona przez prawdopodobieństwo, że strata nastąpi w ciągu najbliższych 12 miesięcy);
- Poziom 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu rozpoznania początkowego, ale które nie mają obiektywnych dowodów utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe są ustalane na podstawie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w całym okresie umownym;
- Poziom 3 – obejmuje salda z obiektywnymi przesłankami utraty wartości.

W przypadku wszystkich należności handlowych bez istotnego elementu finansowania, Spółka stosuje uproszczone podejście MSSF 9 do wyceny oczekiwanych strat kredytowych, które wykorzystuje odpis na oczekiwaną stratę w całym okresie życia, który obejmuje etap 2 i etap 3, jak opisano powyżej.

6.6. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności są to wyniki z przeszłych zdarzeń uprawnienia podmiotu do otrzymania określonego świadczenia pieniężnego lub rzeczowego od innych podmiotów. Są one wynikiem działalności gospodarczej przedsiębiorstwa.

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy zapłacie należności handlowych oraz wyliczone na dzień wyceny bilansowej, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów operacyjnych.

Opisy aktualizujące należności

Zgodnie z przyjętym modelem biznesowym wszystkie należności są utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych, w związku z tym wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości

6.7. Zapasy

W Grupie zapasy obejmują surowce, produkcję w toku, wyroby gotowe oraz towary przeznaczone do odsprzedaży.

Zapasy to aktywa, które są:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej; lub
- w procesie produkcji, przeznaczone na sprzedaż; lub
- w postaci materiałów lub dostaw, które mają być zużyte w procesie produkcyjnym lub w świadczeniu usług.

Spółka rozpoznaje zapasy, gdy sprawuje nimi kontrolę, oczekuje, że zapewnią one przyszłe korzyści ekonomiczne oraz ich koszt można wiarygodnie ocenić. Kontrola jest potwierdzona gdy:

- tytuł prawny przechodzi na Spółkę; lub
- istotne ryzyko i korzyści z posiadania przeszły na Spółkę.

Można mówić o tym, że ryzyko i korzyści z tytułu własności przeszły na Spółkę, kiedy:

- producent nie może żądać od Spółki zwrotu zapasów;
- Spółka nie ma prawa do zwrotu zapasów lub jest zmuszona z handlowego punktu widzenia do nieskorzystania z prawa zwrotu;
- Spółka ponosi ryzyko starzenia się zapasów;
- w przypadku zwrotu przestarzałych zapasów do producenta naliczana jest kara;
- przestarzałe zapasy nie mogą zostać zwrócone producentowi, a producent nie oferuje żadnej rekompensaty w przypadku starzenia się;
- przeniesienie zapasów jest uznane przez dostawcę na podstawie ceny katalogowej w dniu dostawy.

Niniejsze wytyczne mają zastosowanie również do zapasów znajdujących się w transzycie między przedsiębiorstwami.

Składnik zapasów powinien zostać usunięty, gdy:

- zapasy zostają sprzedane; lub
- przestał istnieć lub nie jest pod kontrolą Spółki, jak określono powyżej;
- jest zużywany.

W okresie, w którym zapasy są usuwane z bilansu, wartość bilansową tych zapasów należy odnieść do Sprawozdaniu z wyniku poprzez odpowiednią pozycję kosztów.

6.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, depozyty (lokaty) krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy od dnia ich otrzymania, wystawienia, nabycia lub założenia (lokaty), oraz inne instrumenty o wysokim stopniu płynności i nieznacznym ryzyku zmiany wartości.

Wpływ walut na dewizowy rachunek bankowy wycenia się według kursu sprzedaży banku w transakcji zakupu waluty, jeśli wpływ związany jest z zakupem waluty w banku lub według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzający dzień operacji, jeśli wpływ walut związany jest z zapłatą należności.

Rozchody wycenia się natomiast według kursu kupna banku uzyskanego w transakcji sprzedaży waluty, jeśli rozchód związany jest ze sprzedażą walut do banku lub według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzający dzień operacji, jeśli rozchód związany jest z zapłatą zobowiązań wyrażonych w walutach obcych.

Powstałe na rozchodach środków pieniężnych zrealizowane różnice kursowe ujmuje się według FIFO. Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych zalicza się odpowiednio do przychodów finansowych (dodatnie różnice kursowe) lub kosztów finansowych (ujemne różnice kursowe).

6.9. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

6.10. Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń jednostki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Spółka zobowiązana jest, na podstawie obowiązujących przepisów, do wypłaty odpraw emerytalnych w wysokości zgodnej z przepisami kodeksu pracy. Spółka nie wypłaca nagród jubileuszowych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę.

Odprawy rentowe przysługują pracownikom, u których stwierdzono trwałą niezdolność do pracy. Wielkość wypłat zależy od stażu pracy oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań jest liczona na dzień bilansowy. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach.

Spółka w bieżącym roku sprawozdawczym po raz pierwszy wyliczyła wartość aktuarialną z tytułu świadczeń emerytalnych. W kolejnych latach taka wycena będzie dokonywana na koniec każdego roku obrotowego i prezentowana w pozycji Pozostałe zobowiązania w bilansie.

6.11. Zobowiązania handlowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy zapłacie zobowiązań handlowych oraz wyliczone na dzień wyceny bilansowej, zalicza się odpowiednio do pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych

6.12. Pozostałe rezerwy i zobowiązania

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tyt. rozliczeń międzyokresowych biernych w których zostały ujęte przychody przyszłych okresów związane z otrzymaną dotacją.

6.13. Podatek dochodowy

Bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych są naliczane zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi.

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową; oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową; oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice

przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartościach skompensowanych, jeżeli istnieje tytuł uprawniający do takiej kompensaty.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane z uwagi na fakt, iż dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

6.14. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny walutowej:

EUR / PLN	2023	2022
Średnioroczny	4,5437	4,6869
Na dzień bilansowy	4,3480	4,6899

USD / PLN	2023	2022
Średnioroczny	4,2030	4,4607
Na dzień bilansowy	3,9350	4,4018

6.15. Przychody z Umów z Klientami

Przedmiotem działalności Spółki jest w dużej mierze sprzedaż produktów. Spółka stosuje MSSF 15. Przychody z umów z klientami do wszystkich umów z klientami, z wyjątkiem: umów leasingowych objętych zakresem MSSF 16, instrumentów finansowych i innych umownych praw lub zobowiązań objętych zakresem MSSF 9, MSSF 10, MSSF 11, MSR 27 oraz MSR 28. Wszystkie przychody Spółki są rozpoznawane w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego produktu (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmowane są według modelu pięciu kroków:

- Krok 1 - Identyfikacja umowy z klientem,
- Krok 2 - Identyfikacja zobowiązania do świadczenia na podstawie umowy z klientem,
- Krok 3 - Ustalenie ceny transakcyjnej,
- Krok 4 - Przypisanie ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do świadczenia,
- Krok 5 - Ujęcie przychodu w momencie spełnienia zobowiązań do świadczenia.

6.16. Prezentacja kosztów

Koszt sprzedaży

Koszt własny sprzedaży oznacza wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Spółki, z wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu (administracyjnych), pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia obejmuje koszty bezpośrednio związane z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów bezpośrednio związanych z produkcją produktu.

Koszty sprzedaży to koszty związane ze sprzedażą:

- koszty reklamy i marketingu;
- koszty transportu, załadunku i rozładunku;
- opłaty celne i prowizje od sprzedaży (dotyczy sprzedaży eksportowej);
- i inne koszty jak ubezpieczenie produktów w tranzycie itp.

Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują ogólne koszty administracyjne związane z utrzymaniem poszczególnych działów Spółki.

Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują przede wszystkim:

- naliczone i zapłacone odsetki od zobowiązań wyliczone w oparciu o efektywną stopę procentową,
- nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych.

6.17. Dotacja

Dotacje otrzymane jako zwrot już poniesionych kosztów przez Spółkę są systematycznie ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w wyniku finansowym w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty. Dotacje otrzymane jako zwrot kosztów dotyczących badań przemysłowych i prac rozwojowych ujmowane są na koncie przychodów przyszłych okresów.

Przyszowice, dnia 28 czerwca 2024 roku

.....

Sebastian Szcasny - Prezes Zarządu

.....

Mateusz Sidorowicz - Członek Zarządu

.....

Krzysztof Wilk - Członek Zarządu

.....

Damian Rybka - Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Noty do Sprawozdania finansowego

Nota 1 Przychody z umów z klientami

Przychody ze sprzedaży wg kategorii przychodów

	2023	2022
Przychody ze sprzedaży produktów	10 108 775,37	13 955 573,82
Przychody ze sprzedaży usług	1 985 421,22	1 324 977,29
Przychody ze sprzedaży towarów	1 361 695,76	1 976 363,15
Razem	13 455 892,35	17 256 914,26

Nota 2 Koszty według rodzaju

	2023	2022
	zł	zł
Amortyzacja	1 433 630,34	2 239 378,14
Zużycia materiałów i energii	7 093 231,15	9 007 840,59
Usługi obce	6 421 341,60	5 176 489,51
Podatki i opłaty	337 428,08	422 965,30
Wynagrodzenia	6 415 644,66	5 735 836,15
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 307 428,31	1 291 396,78
Pozostałe koszty rodzajowe	2 091 271,50	2 134 470,37
Koszty wg rodzaju, razem	25 099 975,64	26 008 376,84
Koszt wytworzenia na własne potrzeby	(284 048,90)	(952 050,87)
Zmiana stanu produktów	27 255,20	628 459,77
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	902 717,97	1 202 329,82
Koszty razem	25 745 899,91	26 887 115,56

Nota 3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

A. Pozostałe przychody operacyjne

	2023	2022
Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	109 093,23	384 746,38
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	-	190 416,22
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów	557 602,38	-
Odszkodowania komunikacyjne	29 118,25	53 993,09
Pozostałe przychody operacyjne	25 266,80	158 080,91
Razem	721 080,66	787 236,60

B. Pozostałe koszty operacyjne

	2023	2022
Aktualizacja wartości zapasów	67 757,12	1 247 288,11
Odpady poprodukcyjne	612 592,14	296 285,00
Szkody komunikacyjne	32 466,85	25 095,17
Różnice kursowe	348 393,56	-
Aktualizacja wartości należności	357 780,21	-
Inne koszty operacyjne	84 828,13	252 675,36
Razem	1 503 818,01	1 821 343,64

Nota 4 Przychody i koszty finansowe**A. Przychody finansowe**

	2023	2022
Różnice kursowe zrealizowane	-	117 084,52
Razem	-	117 084,52

B. Koszty finansowe

	2023	2022
Odsetki	7 321,84	22 049,14
Różnice kursowe niezrealizowane	-	131 063,06
Inne	1 303,36	-
Razem	8 625,20	153 112,20

Nota 5 Podatek dochodowy**A. Kwoty podatku dochodowego rozpoznane w Sprawozdaniu z zysków i strat**

	2023	2022
Zmniejszenie/(zwiększenie) aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	18 297,00	(149 651,95)
Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerwy z tyt. odroczonego podatku dochodowego	(1 952,00)	(26 060,17)
Razem	16 345,00	(175 712,12)

B. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	2023	2022
Zysk przed opodatkowaniem	(13 081 370,11)	(10 700 336,02)
Podatek dochodowy wyliczony wg obowiązujących stawek	(2 485 460,00)	(2 033 063,84)
<i>Korekty:</i>		
Koszty trwałe niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	113 890,00	167 121,14
Koszty nieuznane za koszty podatkowe w roku bieżącym	-	-
Zwiększenie kosztów	-	-
Przychody niepodlegające opodatkowaniu w roku bieżącym	(135 913,00)	(127 055,42)
Strata podatkowa, od której nie został naliczony podatek odroczone	2 523 828,00	1 817 286,00
Korekta dotycząca spisania aktywów długoterminowych na podatek odroczone	-	-
Razem	16 345,00	(175 712,12)
Efektywna stopa podatkowa	-0,12%	1,64%

C. Podatek dochodowy odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wartość na początek okresu	Zmiana różnic przejściowych ujęta w wyniku	Zmiana różnic przejściowych ujęta pozostałych całkowitych dochodach	Wartość na koniec okresu
Rezerwy	78 841,00	2 705,00	-	81 546,00
Świadczenia pracownicze	29 068,00	-	(20 836,00)	8 232,00
Wycena walutowa rachunków bankowych oraz rozrachunków	26 216,00	15 647,00	-	41 863,00
Aktualizacja wartości należności	7 946,00	-	-	7 946,00
Rozrachunki z tyt. ZUS	36 649,00	(36 649,00)	-	-
<i>Kompensata</i>	<i>(11 296,00)</i>			<i>(9 344,00)</i>
Razem	167 424,00	(18 297,00)	(20 836,00)	130 243,00

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wartość na początek okresu	Zmiana różnic przejściowych ujęta w wyniku	Zmiana różnic przejściowych ujęta pozostałych całkowitych dochodach	Wartość na koniec okresu
	zł	zł	zł	zł
Leasing	11 296,00	(1 952,00)	-	9 344,00
<i>Kompensata</i>	<i>(11 296,00)</i>			<i>(9 344,00)</i>
Razem	-	(1 952,00)	-	-

Spółka nie rozpoznała podatku odroczonego od strat podatkowych poniesionych na następujących latach:

Straty do rozliczenia	Kwota	Termin przedawnienia	Aktywa do rozliczenia
Strata z 2018r	9 568 346,00	2023r	1 817 985,74
Strata z 2019r	10 123 682,68	2024r	1 923 499,71
Strata z 2020r	8 350 951,23	2025r	1 586 680,73
Strata z 2021r	6 767 020,96	2026r	1 285 733,98
Strata z 2022r	9 905 468,82	2027r	1 882 039,08
Strata z 2023r	13 283 307,39	2028r	2 523 828,00
Razem			

Nota 6 Rzeczowe aktywa trwałe**A. Rzeczowe aktywa trwałe – zmiany w ciągu roku**

	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto na 01.01.2023	134 355,46	951 514,29	29 585,01	25 901,37	-	1 141 356,13
Wartość brutto na 01.01.2023	230 561,18	4 700 923,00	206 519,98	175 009,82	-	5 313 013,98
Zmiany w okresie	-	(136 877,47)	-	-	-	(136 877,47)
Nabycia	-	63 027,89	-	-	-	63 027,89
Sprzedaż/Likwidacja	-	199 905,36	-	-	-	199 905,36
Wartość brutto na 31.12.2023	230 561,18	4 564 045,53	206 519,98	175 009,82	-	5 176 136,51
Umorzenie na 01.01.2023	96 205,72	3 749 408,71	176 934,97	149 108,45	-	4 171 657,85
Zmiany w okresie	23 056,08	644 421,36	23 793,80	15 360,99	-	706 632,23
Amortyzacja	23 056,08	644 421,36	23 793,80	15 360,99	-	706 632,23
Umorzenie na 31.12.2023	119 261,80	4 393 830,07	200 728,77	164 469,44	-	4 878 290,08
Wartość netto 31.12.2023	111 299,38	170 215,46	5 791,21	10 540,38	-	297 846,43

B. Rzeczowe aktywa trwałe – stan na 31.12.2022 r.

	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto na 01.01.2022	157 411,54	1 715 693,88	181 232,95	50 104,82	65674,07	2 170 117,26
Wartość brutto na 1.01.2022	230 561,18	5 324 294,23	336 650,07	187 889,82	65 674,07	6 145 069,37
Zwiększenia:	-	(623 371,23)	(130 130,09)	(12 880,00)	(65 674,07)	(832 055,39)
Nabycia	-	541 061,99	-	-	-	541 061,99
Przeniesienia	-	65 674,07	62 820,74	-	(65 674,07)	62 820,74
Sprzedaż/Likwidacja	-	(1 230 107,29)	(192 950,83)	(12 880,00)	-	(1 435 938,12)
Wartość brutto na 31.12.2022	230 561,18	4 700 923,00	206 519,98	175 009,82	-	5 313 013,98
Umorzenie na 1.01.2022	73 149,64	3 608 600,35	155 417,12	137 785,00	-	3 974 952,11
Zmiany w okresie	23 056,08	140 808,36	21 517,85	11 323,45	-	196 705,74
Amortyzacja	23 056,08	1 023 417,50	85 426,65	21 654,68	-	1 153 554,91
Przeniesienie	-	-	62 820,74	-	-	62 820,74
Sprzedaż/Likwidacja	-	(882 609,14)	(126 729,54)	(10 331,23)	-	(1 019 669,91)
Umorzenie na 31.12.2022	96 205,72	3 749 408,71	176 934,97	149 108,45	-	4 171 657,85
Wartość netto 31.12.2022	134 355,46	951 514,29	29 585,01	25 901,37	-	1 141 356,13

C. Rzeczowe aktywa trwałe – według tytułów własności

	2023	2022
Środki trwałe własne	335 075,26	1 141 356,13
Razem	335 075,26	1 141 356,13

Nota 7 Aktywa z tytułu praw do użytkowania

	Budowle i budynki	Środki transportu	Razem
Wartość netto na 01.01.2023	132 334,64	-	132 334,64
Wartość brutto na 01.01.2023	2 250 446,17	-	2 250 446,17
Zmiany w okresie	-	40 257,21	40 257,21
Zawarcie umowy leasingu/wycena		40 257,21	40 257,21
Wartość brutto na 31.12.2023	2 250 446,17	40 257,21	2 290 703,38
Umorzenie na 01.01.2023	2 118 111,53	-	2 118 111,53
Zmiany w okresie	132 334,64	3 028,38	135 363,02
Amortyzacja za okres	132 334,64	3 028,38	135 363,02
Umorzenie na 31.12.2023	2 250 446,17	3 028,38	2 253 474,55
Wartość netto na 31 grudnia 2023 r.	-	37 228,83	37 228,83

Aktywa z tytułu praw do użytkowania- stan na 31.12.2022 r.

	Budowle i budynki	Środki transportu	Razem
Wartość netto na 01.01.2022	681 804,61	-	681 804,61
Wartość brutto na 01.01.2022	2 250 446,17	-	2 250 446,17
Zmiany w okresie	-	-	-
Wartość brutto na 31.12.2022	2 250 446,17	-	2 250 446,17
Umorzenie na 01.01.2022	1 568 641,56	-	1 568 641,56
Zmiany w okresie	549 469,97	-	549 469,97
Amortyzacja za okres	549 469,97		549 469,97
Umorzenie na 31.12.2022	2 118 111,53	-	2 118 111,53
Wartość netto na 31 grudnia 2022 r.	132 334,64	-	132 334,64

Nota 8 Wartości niematerialne

Zmiany przedstawiają się następująco:

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne i prawne	Niezakończone prace rozwojowe	Razem
Wartość netto na 31.12.2023	1 226 066,95	6 145,00	4 312 020,36	5 544 232,31
Wartość brutto na 01.01.2023	2 626 915,01	1 606 817,24	4 312 020,36	8 545 752,61
Zmiany w okresie	-	3 220,00	71 951,59	75 171,59
Nabycie		32 20,00	71 951,59	75 171,59
Wartość brutto na 31.12.2023	2 626 915,01	1 610 037,24	4 383 971,95	8 620 924,20
Umorzenie na 1 stycznia 2022 r.	1 400 848,06	1 600 672,24	-	3 001 520,30
Zmiany w okresie	525 383,16	268,34	-	525 651,50
Amortyzacja za okres	525 383,16	268,34		525 651,50
Umorzenie na 31.12 2023	1 926 231,22	1 600 940,58	-	3 527 171,80
Wartość netto na 01.01.2023	700 683,79	9 096,66	4 383 971,95	5 093 752,40

Wartości niematerialne- stan na 31.12.2022 r.

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne i prawne	Niezakończone prace rozwojowe	Razem
Stan na 01.01.2022	1 751 450,11	17 115,10	3 841 689,37	5 610 254,58
Wartość brutto na 01.01.2022	2 626 915,01	1 606 817,24	3 841 689,37	8 075 421,62
Zmiany w okresie	-	-	470 330,99	470 330,99
Nabycie			470 330,99	470 330,99
Przeniesienie				-
Wartość brutto na 31.12.2022	2 626 915,01	1 606 817,24	4 312 020,36	8 545 752,61
Umorzenie na 01.01.2022	875 464,90	1 589 702,14	-	2 465 167,04
Zmiany:	525 383,16	10 970,10	-	536 353,26
Amortyzacja za okres	525 383,16	10 970,10		536 353,26
Umorzenie na 31.12 2022	1 400 848,06	1 600 672,24	-	3 001 520,30
Stan na 31.12.2022	1 226 066,95	6 145,00	4 312 020,36	5 544 232,31

Nota 9 Zapasy

	31.12.2023	31.12.2022
Materiały	3 694 957,43	4 475 578,59
Półprodukty i produkty w toku	265 605,81	1 679 778,37
Produkty gotowe	1 784 495,31	397 577,95
Towary	70 025,06	90 474,98
Zaliczki na poczet dostaw	276 819,40	135 177,30
Razem	6 091 903,01	6 778 587,19

Poniżej tabela przedstawiająca zmiany stanu odpisów na wartość zapasów.

	2023	2022
Stan na początek roku obrotowego	1 116 371,38	4 840,98
Zmniejszenia	557 602,37	-
Zwiększenia	-	1 111 530,40
Stan na koniec roku obrotowego	558 769,01	1 116 371,38

Nota 10 Należności handlowe i pozostałe**A. Należności handlowe**

Wiekowanie należności handlowych przedstawia się następująco:

	31.12.2023	31.12.2022
Nieprzeterminowane	1 828 110,93	2 470 544,02
Przeterminowane		
- do 1 miesiąca	662 296,19	1 279 703,83
- od 1 do 3 miesięcy	1 179 391,58	766 536,94
- od 3 do 6 miesięcy	451 922,26	266 295,48
- od 6 do 12 miesięcy	603 681,28	104 004,02
Razem	4 725 402,24	4 887 084,29

B. Odpisy aktualizujące wartość należności

	2023	2022
Stan na początek roku obrotowego	41 820,00	232 032,70
Zmniejszenia	-	(190 416,22)
Zwiększenia	357 780,21	203,52
Stan na koniec roku obrotowego	399 600,21	41 820,00

C. Pozostałe aktywa obrotowe

	31.12.2023	31.12.2022
Kaucje na poczet dostawców towarów i usług	51 690,14	54 555,02
Należności z tytułu VAT	404 761,59	679 616,73
Rozrachunki z tytułu kart płatniczych	29 631,64	-
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	273 912,90	245 928,43
Pozostałe rozrachunki	18 165,85	-
Razem	778 162,12	980 100,18

D. Zobowiązania z tytułu leasingu – struktura czasowa opłat leasingowych

	31.12.2023	31.12.2022
- do 1 roku	20 675,66	123 551,21
- od 1 roku do 5 lat	18 047,27	-
Razem	38 722,93	123 551,21

Na wartość zobowiązań leasingowych składają się przede wszystkim zobowiązania związane z dzierżawą powierzchni w Przyszowicach.

Nota 11 Struktura środków pieniężnych dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych

	31.12.2023	31.12.2022
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i inne	3 023 880,05	2 798 755,72
Razem	3 023 880,05	2 798 755,72

Nota 12 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Spółki na dzień 31 grudnia 2023 r. składał się z 49 635 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 500,00 PLN każdy i wynosił 24 817 500,00 PLN.

Nazwa udziałowca	Liczba posiadanych udziałów	Wartość nominalna posiadanych udziałów	% posiadanych udziałów
Black Forest SICAV-SIF S.A	49 635	24 817 500,00	100%
Razem	49 635	24 817 500,00	100%

Nota 13 Zobowiązania handlowe i pozostałe

Stan zobowiązań handlowych i pozostałych kształtuje się następująco:

	31.12.2023	31.12.2022
Zobowiązania finansowe:		
Zobowiązania handlowe	1 665 342,22	2 145 537,38
Pozostałe zobowiązania:		
Zobowiązania z tytułu ZUS	339 515,99	433 648,25
Zobowiązania z tytułu PIT	86 397,00	111 343,00
Przedpłaty i zaliczki	14 862,75	156 627,73
Razem	2 106 117,96	2 847 156,36

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług jest zbliżona do ich wartości godziwej ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są niezabezpieczone i zazwyczaj są spłacane w ciągu 14 - 30 dni od daty wystawienia faktury.

Nota 14 Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Poniższa tabela przedstawia rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych:

	31.12.2023	31.12.2022
Rezerwa na świadczenia emerytalne	43 328,60	152 990,47
Rezerwa na premie	-	30 210,74
Rezerwa urlopową	332 790,91	327 346,08
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	374 327,24	420 802,19
Pozostałe zobowiązania	1 737,90	4 383,20
Razem	752 184,65	935 732,68

Wymieniona w tabeli rezerwa premiowa dotyczy premii dla pracowników kluczowych dla spółki. Premie te zostaną wypłacone zgodnie z zawartymi umowami o pracę w latach przyszłych.

Nota 15 Pozostałe rezerwy i zobowiązania

Poniższa tabela przedstawia pozostałe rezerwy i zobowiązania

	31.12.2023	31.12.2022
Przychody przyszłych okresów dotyczące otrzymanej dotacji	1 569 495,16	1 569 495,16
Przychody przyszłych okresów	836,38	19 958,60
Otrzymane zaliczki z tytułu dotacji	112 484,73	113 528,48
Rezerwa gwarancyjna	-	57 394,19
Pozostałe rozrachunki	271 442,28	27 034,55
Razem, w tym:	1 954 258,55	1 787 410,98
długoterminowe	-	57 394,19
krótkoterminowe	1 954 258,55	1 730 016,79

Nota 16 Wynik finansowy netto

W roku 2022 spółka poniosła stratę netto w wysokości 10 524 623,90 PLN. Stratę pokryto w części 9 984 322,10 zł z kapitału zapasowego (agio), w części 540 301,80 zł pozostawiono do pokrycia z zysków

lat przyszłych. W roku 2023 spółka poniosła stratę netto w wysokości 13 097 715,11 PLN. Zarząd proponuje pokrycie straty z obniżenia kapitału podstawowego.

Nota 17 Wykaz zobowiązań warunkowych

Spółka w roku 2023 nie posiadała zobowiązań warunkowych.

Nota 18 Cele i zasady zarządzania ryzykiem

Ryzyka walutowe, kredytowe oraz ryzyko płynności powstają w normalnym toku działalności Spółki. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce jest zminimalizowanie wpływu czynników które oddziałują na powyższe ryzyka.

A. Ryzyko walutowe

Spółka prowadzi działalność międzynarodową i jest narażona na ryzyko walutowe. Ryzyko walutowe wynika z transakcji handlowych denominowanych w walucie, która nie jest walutą funkcjonalną jednostki. Wpływ ryzyka kursowego na przychody i koszty Spółki jest częściowo niwelowany przez przeliczenie kwot po kursie z ostatniego dnia miesiąca. Zarządzanie ryzykiem walutowym obejmuje: identyfikację i pomiar ryzyka, monitorowanie sytuacji na rynkach finansowych oraz zmniejszenie, w miarę możliwości, generowania kosztów. Strukturę walutową aktywów i zobowiązań finansowych w walutach obcych na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiono poniżej.

Waluta	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Należności z tytułu dostaw i usług	Zobowiązania z tytułu leasingu	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług
W walutach obcych przeliczonych na PLN				
w EUR	1 281 036,32	3 363 711,00	-	358 523,28
w USD	415 352,59	1 935 380,48	-	148 344,05
Razem	1 696 388,91	5 299 091,48	-	506 867,33

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość należności handlowych, środków pieniężnych, zobowiązań na racjonalnie możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Wartość w sprawozdaniu w PLN	+10%	-10%
w EUR/PLN	1 281 036,32	128 103,63	(128 103,63)
w USD/PLN	415 352,59	41 535,26	(41 535,26)
Razem	1 696 388,91	169 638,89	(169 638,89)

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Wartość w sprawozdaniu w PLN	+10%	-10%
w EUR/PLN	358 523,28	35 852,33	(35 852,33)
w USD/PLN	148 344,05	14 834,40	(14 834,40)
Razem	506 867,33	50 686,73	(50 686,73)

B. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Spółki jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Z uwagi na fakt, iż większość należności przypada na powtarzających zamówienia odbiorców, Spółka na bieżąco monitoruje wpływ należności.

Spółka nie zawierała transakcji zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym.

C. Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Spółkę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Zarząd Spółki monitoruje prognozy przyszłych przepływów pieniężnych i aktywnie nimi zarządza. Poniższa tabela przedstawia zobowiązania finansowe Spółki według terminów zapadalności:

Termin zobowiązań finansowych na 31 grudnia 2023r.	do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Wartość bilansowa
Zobowiązania z tytułu leasingów	20 675,66	-	20 675,66	20 675,66
Zobowiązania handlowe	1 665 342,22	-	1 665 342,22	1 665 342,22
Pozostałe zobowiązania finansowe w tym:	1 954 258,55	-	1 954 258,55	1 954 258,55
- przychody przyszłych okresów	1 570 331,54	-	1 570 331,54	1 570 331,54
- wpływ zaliczki z tyt. dotacji	112 484,73	-	112 484,73	112 484,73
- pozostałe	271 442,28	-	271 442,28	271 442,28
Razem	3 640 276,43	-	3 640 276,43	3 640 276,43

Nota 19 Dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój

Spółka 3DGence korzysta z dofinansowania ze środków publicznych, którego otrzymanie wiązało się z nałożeniem na 3DGence Sp. z o.o. wymogów określonych w umowie dotacyjnej dotyczących zapewnienia trwałości efektów realizowanych projektów objętych dofinansowaniem w określonych w umowach dotacji okresach trwałości dotowanych projektów.

Wpływ dotacji na rachunek Spółki

W roku 2023	-
W roku 2022	-
W roku 2021	1 124 470,57

W 2023 roku spółka nie otrzymała dotacji. W 2021 wpłynęła kwota 1 124 470,57 PLN, z czego kwota 108 153,16 PLN została odniesiona w przychody, a pozostała część otrzymanych dotacji została ujęta jako rozliczenie dotyczące przyszłych okresów. Stan rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu dofinansowania na koniec 2023 roku wynosił: 1 569 495,16 PLN.

Wartość dotacji odniesiona w przychody

W roku 2023	-
W roku 2022	-
W roku 2021	108 153,16

Nota 20 Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych grupach zawodowych w ciągu roku obrotowego wyniosło:

Liczba osób	2023	2022
Stanowisko robotnicze	19	27
Stanowisko nierobotnicze	54	54
Przeciętne zatrudnienie	73	81

Nota 21 Transakcje z jednostkami powiązanymi

	31.12.2023	31.12.2022
Należności z tytułu dostaw i usług	3 973 134,69	2 715 610,88
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	316 508,89	482 593,67
	2023	2022
Przychody z tytułu dostaw i usług	6 444 021,44	6 619 319,08
Koszty z tytułu dostaw i usług	3 429 435,30	3 124 323,38

W roku obrotowym objętym sprawozdaniem finansowym Spółka nie zawarła transakcji na warunkach innych niż rynkowe ze stronami powiązanymi.

Nota 22 Wynagrodzenie firmy audytorskiej

Wypłacone lub należne wynagrodzenie firmy audytorskiej wyniosło:

	2023	2022
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	65 000,00	65 000,00
Razem	65 000,00	65 000,00

Nota 23 Konsolidacja sprawozdania

Spółka wchodzi w skład grupy kapitałowej, w której jednostką dominującą jest spółka MS Galleon GmbH z siedzibą w Wiedniu, która sporządza sprawozdanie skonsolidowane na najwyższym szczeblu. Sprawozdanie jest dostępne w siedzibie spółki.

Nota 24 Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 20 lutego 2024 roku dokonano wniesienia dopłat do udziałów uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników. Wysokość dopłat wyniosła 5 000 000,00 PLN. Dopłaty do udziału zostały wniesione przez wspólnika tj. Black Forest SICAV –SIF Societe Anonyme z siedzibą w Luxemburgu.

W dniu 06 czerwca 2024 roku nastąpiła zmiana danych w KRS dotycząca zmiany siedziby Spółki z adresu: Katowice 40-085, ul. Mickiewicza 29, na adres: Przyszowice 44-178, ul. Graniczna 66.